

Rolnummer 2202
Arrest nr. 82/2002 van 8 mei 2002

A R R E S T

In zake : de prejudiciële vraag over artikel 20*bis* van de wet van 3 juli 1967 betreffende de preventie van of de schadevergoeding voor arbeidsongevallen, voor ongevallen op de weg naar en van het werk en voor beroepsziekten in de overheidssector, gesteld door de Arbeidsrechtbank te Brussel.

Het Arbitragehof,

samengesteld uit de voorzitters M. Melchior en A. Arts, en de rechters L. François, P. Martens, R. Henneuse, M. Bossuyt, L. Lavrysen, A. Alen, J.-P. Snappe en E. Derycke, bijgestaan door de griffier L. Potoms, onder voorzitterschap van voorzitter M. Melchior,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

*   *   *

I. *Onderwerp van de prejudiciële vraag*

Bij vonnis van 5 juni 2001 in zake M.-B. Kesteloot tegen de Franse Gemeenschap en de Belgische Staat, waarvan de expeditie ter griffie van het Arbitragehof is ingekomen op 21 juni 2001, heeft de Arbeidsrechtbank te Brussel de volgende prejudiciële vraag gesteld :

« Schendt artikel 20bis van de wet van 3 juli 1967 [betreffende de preventie van of de schadevergoeding voor arbeidsongevallen, voor ongevallen op de weg naar en van het werk en voor beroepsziekten in de overheidssector], zoals geïnterpreteerd door het Hof van Cassatie in zijn vier [...] arresten van 28 november 1996, 2 november 1998, 29 maart 1999 en 18 december 2000, al dan niet de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in zoverre het een discriminatie invoert tussen de slachtoffers van een arbeidsongeval die tot de openbare sector behoren, en die welke onder het toepassingsgebied van de [arbeidsongevallenwet] van 10 april 1971 vallen ? »

II. *De feiten en de rechtspleging in het bodemgeshil*

M.-B. Kesteloot, ambtenaar van de Franse Gemeenschap, werd op 18 september 1987 het slachtoffer van een arbeidsongeval. De datum van consolidatie werd op 31 augustus 1994 vastgesteld.

In de loop van de gerechtelijke procedure tot betaling van de rente heeft de verwijzende rechter, in 1996, een geneeskundig deskundigenonderzoek bevolen, waarvan het resultaat in 1997 werd bekendgemaakt. Het slachtoffer vordert meer bepaald dat de Franse Gemeenschap en de Belgische Staat, schuldenaar van de rente, worden veroordeeld tot betaling van verwijlinteressen op die rente, maar de Rechtbank stelt vast dat de partijen het oneens zijn over de datum van ingang van die interesten, waarbij het slachtoffer van oordeel is dat die interesten verschuldigd zijn vanaf 1 november 1994 (eerste dag van de derde maand die volgt na de datum van de consolidatie), terwijl de Belgische Staat, onder verwijzing naar de rechtspraak van het Hof van Cassatie, een onderscheid maakt tussen het tijdstip waarop de rente verschuldigd is, en het tijdstip waarop die eisbaar wordt (namelijk het tijdstip waarop, in geval van een gerechtelijke betwisting, de rechter bij een uitvoerbaar geworden beslissing de vordering tot betaling inwilligt) en vanaf hetwelk de interesten pas beginnen te lopen. Het slachtoffer meent dat, mocht die stelling worden gevolgd, hem wegens de traagheid van het bestuur schadevergoeding zou moeten worden toegekend op grond van artikel 1382 van het Burgerlijk Wetboek; de Belgische Staat meent dat de traagheid van het bestuur niet aan hem te wijten is.

De Rechtbank stelt vast dat de in het geding zijnde bepaling identiek is met de bepaling die in de privé-sector van toepassing is, hoewel het Hof van Cassatie een verschillende interpretatie eraan geeft door te beslissen dat de renten in de privé-sector interest opbrengen vanaf de datum van de consolidatie en niet vanaf de datum van de rechterlijke beslissing. De Rechtbank stelt de vraag wat onder « eisbaarheid » dient te worden verstaan en, in de veronderstelling dat dat begrip verschillend moet worden verstaan in de overheidssector (waarbij de datum waarop de schuldenaar ertoe gehouden is de rente uit te betalen, in aanmerking wordt genomen) en in de privé-sector (waarbij de datum waarop de rente verschuldigd is, in aanmerking wordt genomen), of dat verschil in behandeling in overeenstemming is met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet. Dat is het onderwerp van de vraag die aan het Hof wordt gesteld.

III. *De rechtspleging voor het Hof*

Bij beschikking van 21 juni 2001 heeft de voorzitter in functie de rechters van de zetel aangewezen overeenkomstig de artikelen 58 en 59 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof.

De rechters-verslaggevers hebben geoordeeld dat er geen aanleiding was om artikel 71 of 72 van de organieke wet toe te passen.

Bij beschikking van 26 juli 2001 heeft de voorzitter in functie de termijn voor het indienen van een memorie verlengd tot 15 september 2001.

Van de verwijzingsbeslissing is kennisgegeven overeenkomstig artikel 77 van de organieke wet bij op 26 juli 2001 ter post aangetekende brieven; bij dezelfde brieven is kennisgegeven van de beschikking van dezelfde dag.

Het bij artikel 74 van de organieke wet voorgeschreven bericht is bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 3 augustus 2001.

Memories zijn ingediend door :

- de Ministerraad, Wetstraat 16, 1000 Brussel, bij op 10 september 2001 ter post aangetekende brief;
- de Franse Gemeenschapsregering, Surlet de Chokierplein 15-17, 1000 Brussel, bij op 14 september 2001 ter post aangetekende brief;
- M.-B. Kesteloot, wonende te 1040 Brussel, Kerktorenstraat 27, bij op 17 september 2001 ter post aangetekende brief.

Bij beschikking van 26 september 2001 heeft het Hof de zetel aangevuld met rechter E. Derycke.

Van de voormelde memories is kennisgegeven overeenkomstig artikel 89 van de organieke wet bij op 1 oktober 2001 ter post aangetekende brieven.

M.-B. Kesteloot heeft een memorie van antwoord ingediend bij op 29 oktober 2001 ter post aangetekende brief.

Bij beschikking van 29 november 2001 heeft het Hof de termijn waarbinnen het arrest moet worden gewezen, verlengd tot 21 juni 2002.

Bij beschikking van 30 januari 2002 heeft voorzitter M. Melchior de zaak voorgelegd aan het Hof in voltallige zitting.

Bij beschikking van dezelfde dag heeft het Hof de zaak in gereedheid verklaard en de dag van de terechtzitting bepaald op 19 februari 2002.

Van die beschikking is kennisgegeven aan de partijen en hun advocaten bij op 31 januari 2002 ter post aangetekende brieven.

Op de openbare terechtzitting van 19 februari 2002 :

- zijn verschenen :
  - . Mr. M.-A. Krémer en Mr. M. Detry, advocaten bij de balie te Brussel, voor M.-B. Kesteloot;
  - . Mr. M. Mahieu, advocaat bij het Hof van Cassatie, voor de Ministerraad;
  - . Mr. P. Levert *loco* Mr. M. Van Assche, advocaten bij de balie te Brussel, voor de Franse Gemeenschapsregering;
- hebben de rechters-verslaggevers L. François en L. Lavrysen verslag uitgebracht;
- zijn de voornoemde advocaten gehoord;
- is de zaak in beraad genomen.

De rechtspleging is gevoerd overeenkomstig de artikelen 62 en volgende van de organieke wet, die betrekking hebben op het gebruik van de talen voor het Hof.

IV. *In rechte*

- A -

A.1. De Franse Gemeenschap en de Ministerraad wijzen erop dat de oorspronkelijke vordering tot betaling van schadevergoeding op 4 april 1995 voor de Arbeidsrechtbank te Brussel werd ingeleid.

De Franse Gemeenschap verwijst naar artikel 20, eerste lid, van het koninklijk besluit van 24 januari 1969 betreffende de schadevergoeding ten gunste van personeelsleden van de overheidssector, voor arbeidsongevallen en voor ongevallen op de weg naar en van het werk, dat luidt :

« Onverminderd artikel 25 van de wet zijn de renten verschuldigd vanaf de eerste dag van de maand tijdens welke de consolidatie of het overlijden plaats vindt. »

A.2.1. De Ministerraad en de Franse Gemeenschap voeren in hoofdorde aan dat de aangeklaagde discriminatie niet voortvloeit uit artikel 20*bis* van de wet van 3 juli 1967, vergeleken met artikel 42, derde lid, van de wet van 10 april 1971, doch uit de uiteenlopende rechtspraak van het Hof van Cassatie betreffende de draagwijdte van die normen. Zij merken op dat de verwijzende rechter van oordeel is dat die twee bepalingen inhoudelijk identiek zijn en dat hij in werkelijkheid het in het geding zijnde verschil in behandeling niet toeschrijft aan de wetsbepaling doch aan de interpretatie van het Hof van Cassatie. Zij leiden hieruit af dat de prejudiciële vraag niet onder de bevoegdheid van het Hof valt.

Volgens de Franse Gemeenschap zou hetzelfde het geval zijn mocht worden vastgesteld dat het in het geding zijnde verschil in behandeling zijn grondslag vindt in artikel 20, eerste lid, van het voormelde koninklijk besluit van 24 januari 1969.

A.2.2. M.-B. Kesteloot is van oordeel dat het Hof bevoegd is om op de prejudiciële vraag te antwoorden, omdat het Hof zich uitsprekt over de interpretatie van de aan het Hof voorgelegde normen.

In haar memorie van antwoord verwijst zij daartoe naar het arrest nr. 26/2000.

A.3.1. In ondergeschikte orde is de Ministerraad van oordeel dat indien het Hof zich bevoegd verklaart om op de prejudiciële vraag te antwoorden, het Hof zelf dient te bepalen welke interpretatie aan elk van die bepalingen dient te worden gegeven, teneinde na te gaan of de ene ten opzichte van de andere discriminerend is, en, in voorkomend geval, aan te geven of, van verschillende interpretaties, er een is die in overeenstemming is met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, ook al verschilt die interpretatie van die van het Hof van Cassatie. Dat werd beslist in de arresten nrs. 24/97, 42/90 en 52/2001.

In principe staat het aan het Hof van Cassatie de wet te interpreteren, wanneer die interpretatie noodzakelijk is opdat het Hof van Cassatie zich uitsprekt over de overeenstemming met de wet van de vonnissen en arresten die aan zijn oordeel worden voorgelegd. De interpretatie van de normen behoort niettemin tot de bevoegdheid van het Arbitragehof wanneer het Hof ertoe gebracht wordt zich uit te spreken over de verenigbaarheid van een wet met een grondwettelijke regel. Immers, die verenigbaarheid veronderstelt de vergelijking van de wet, enerzijds, met de grondwettelijke norm, anderzijds. Om te bepalen of die vergelijking al dan niet een tegenstrijdigheid aan het licht brengt, dient het Arbitragehof de grondwettelijke norm waarvan de schending wordt aangevoerd, enerzijds, en de wet die beweerdelijk een schending van de grondwettelijke norm inhoudt, anderzijds, te interpreteren.

A.3.2. De Ministerraad suggereert het Hof de voormelde artikelen 20*bis* en 42 identiek te interpreteren. Ofwel stelt het Hof vast dat het begrip « eisbaarheid », dat in elk van die wetsbepalingen voorkomt, met het ontstaan van het recht samenvalt, zodat de interesten op de bedragen die ter uitvoering van elk van die wetten verschuldigd zijn, beginnen te lopen vanaf de datum waarop het recht op de schadevergoeding ontstaat; ofwel stelt het Hof vast dat het begrip « eisbaarheid » met de gerechtelijke bevestiging van het recht samenvalt, zodat

de interesten pas beginnen te lopen vanaf de datum waarop, in geval van betwisting over het principe of het bedrag van de gevorderde schadevergoeding, een rechterlijke beslissing, waarbij die betwisting wordt beslecht, in kracht van gewijsde is gegaan. De Ministerraad gedraagt zich naar de wijsheid van het Hof betreffende de keuze welke van beide interpretaties in aanmerking dient te worden genomen, en besluit dat de in het geding zijnde bepaling met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet in overeenstemming is.

A.3.3. In ondergeschikte orde wijst de Franse Gemeenschap naar de verzoenende interpretatie die door de Ministerraad wordt gegeven.

A.4.1. In zeer ondergeschikte orde is de Ministerraad van oordeel dat indien de door het Hof van Cassatie aan de voormelde artikelen 20*bis* en 42 gegeven interpretatie wordt gevolgd, de in het geding zijnde bepaling niet discriminerend is, want tussen de slachtoffers van niet-dodelijke ongevallen in de privé-sector en de slachtoffers van niet-dodelijke ongevallen in de overheidssector bestaat een wezenlijk verschil, dat voortvloeit uit de wettelijke grondslag van hun respectief beroepsstatuut (privaatrechtelijke overeenkomst in het ene en publiekrechtelijk statuut in het andere geval). Uit dat fundamenteel verschil volgen een aantal specifieke kenmerken die aan elk van de sectoren eigen zijn.

In de privé-sector wordt de schadeloosstelling voor arbeidsongevallen, in principe, toevertrouwd aan privaatrechtelijke verzekeringsmaatschappijen (artikelen 49 en volgende van de wet van 10 april 1971), die volgens hun eigen beheersmethoden het medische geschil onderzoeken en aan geen enkele bijzondere wettelijke of bestuursrechtelijke bepaling zijn onderworpen; na afloop van dat onderzoek, dat doorgaans aan adviserend geneesheren uit de privé-sector wordt toevertrouwd, en indien de partijen over de gevolgen van het arbeidsongeval een akkoord hebben bereikt, wordt dat akkoord bekrachtigd door het Fonds voor de Arbeidsongevallen (zo niet wordt het geschil aan de rechtbank voorgelegd, die, in voorkomend geval, een deskundigenonderzoek beveelt en zich vervolgens over de rechten van het slachtoffer uitsprekt). In de overheidssector is de regeling daarentegen ingewikkelder, doordat het onderzoek van de arbeidsongevallen die zich in de overheidssector voordoen, is opgenomen in het administratief en geldelijk statuut van de ambtenaren van de overheidsdienst, wat impliceert dat in de overheidssector eigen regels dienen te worden nageleefd, en meer bepaald de onderzoeksprocedure door de bij het koninklijk besluit van 18 augustus 1939 opgerichte Administratieve Gezondheidsdienst. Weliswaar bepaalt artikel 19 van de wet van 3 juli 1967 dat de geschillen met betrekking tot de toepassing van die wet, ook die over de vaststelling van het percentage van blijvende invaliditeit, worden verwezen naar de rechterlijke overheid die bevoegd is om kennis te nemen van de vorderingen met betrekking tot de vergoedingen waarin de wetgeving inzake herstel van schade uit arbeidsongevallen of uit beroepsziekten voorziet, en bijgevolg volgen beide regelingen identieke procedures zodra de gerechtelijke fase is begonnen; toch is dat niet het geval voor de procedure vóór het geschil (die procedure, die omslachtiger is dan de procedure vóór het geschil die op de arbeidsongevallen in de privé-sector van toepassing is, is één van de elementen die het geheel van het ambtenarenstatuut vormen) en de vereisten van het administratief statuut hebben tot gevolg dat gedurende een langere periode dan die welke in de privé-sector nodig is, dossiers kunnen worden onderzocht. Het zou dus niet onredelijk zijn dat de wetgever het beginpunt van de interesten niet vroeger dan op de datum van de rechterlijke beslissing zelf heeft vastgelegd.

A.4.2. In uiterst ondergeschikte orde doet de Franse Gemeenschap gelden dat op het vlak van de procedure geen gelijkenis bestaat tussen de privaatrechtelijke regeling en de publiekrechtelijke regeling en ontleent zij een voorbeeld aan de regeling inzake de verjaring, waar sinds een wet van 20 mei 1997 betreffende de overheidssector op het vlak van het beginpunt van de termijn een verschil bestaat. In de privé-sector loopt de verjaring vanaf het ongeval, terwijl de verjaring in de overheidssector loopt vanaf het afsluiten van de procedure voor de Administratieve Gezondheidsdienst. Hieruit volgt dat de termijn van de rechtsvordering in de overheidssector oneindig veel langer is dan in de privé-sector. Zo ook is de procedure tot schadeloosstelling voor arbeidsongevallen in de overheidssector oneindig veel ingewikkelder dan in de privé-sector. Die objectieve verschillen verantwoordt dat de wetgever de bedragen die ter uitvoering van de wet van 3 juli 1967 verschuldigd zijn, eisbaar heeft gemaakt vanaf de datum waarop de rechterlijke beslissing die de rechten van het slachtoffer bekrachtigt, in kracht van gewijsde is gegaan.

A.5.1. M.-B. Kesteloot is van oordeel dat het Hof dient te bepalen welke interpretatie moet worden verleend aan de voormelde artikelen 20*bis* en 42, teneinde na te gaan of er al dan niet van discriminatie sprake is.

Aangezien die bepalingen identiek zijn, is het feit dat een discriminerende interpretatie tot dergelijke gevolgen leidt, discriminerend vermits een verplichte voorafgaande administratieve procedure in de overheidssector het verschil in de datum van ingang van verwijlinteressen niet verantwoordt. Integendeel, het bestaan van een voorafgaande administratieve procedure maakt de schadeloosstelling omslachtiger en vertraagt

die aanzienlijk zonder dat enige objectieve, redelijke en aanvaardbare verantwoording dat verschil in behandeling op het vlak van de interesten op de verschuldigde bedragen kan verklaren. Nu de wetsbepalingen overigens op identieke wijze zijn opgesteld, is een verschil in de interpretatie des te meer onverantwoord daar de wetgever bij het opstellen van de wetsartikelen die categorieën van personen op dat vlak niet verschillend heeft willen behandelen. Het Hof zal vaststellen dat het begrip « eisbaarheid », dat in elk van de wetsbepalingen voorkomt, met het ontstaan van het recht samenvalt, zodat de interesten op de bedragen die ter uitvoering van elk van die wetten verschuldigd zijn, beginnen te lopen vanaf de datum waarop het recht op de vergoedingen ontstaat.

A.5.2. In haar memorie van antwoord, waarin zij niettemin de verzoenende interpretatie die de tegenpartijen in de eerste plaats voorstellen, goedkeurt, weerlegt zij de argumenten die in ondergeschikte orde worden aangevoerd. Volgens haar is het in aanmerking genomen criterium van onderscheid niet ter zake dienend, aangezien de wet van 1967 van toepassing is op het statutaire en het contractuele personeel van de overheidsdiensten. Zij verwijst overigens naar het arrest nr. 64/2001 om aan te voeren dat de gelijkheid in de regelingen de regel moet blijven aangezien noch de statutaire band, noch de uitvoering van opdrachten van algemeen belang, die voor de ambtenaren van de overheidsdiensten kenmerkend zijn, verantwoord dat het beginpunt van de verschuldigdheid van de interesten te hunnen aanzien verschilt van wat in de privé-sector is bepaald. Bovendien werd in het arrest nr. 35/2000 beslist dat een verschil op het vlak van de snelheid waarmee de gevolgen van het ongeval definitief worden geregeld, discriminerend kan zijn.

- B -

B.1. De prejudiciële vraag betreft de eventuele schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet door artikel 20*bis* van de wet van 3 juli 1967 betreffende de preventie van of de schadevergoeding voor arbeidsongevallen, voor ongevallen op de weg naar en van het werk en voor beroepsziekten in de overheidssector, indien die bepaling in die zin wordt geïnterpreteerd dat de ten gevolge van een arbeidsongeval uitgekeerde rente interest opbrengt vanaf de rechterlijke beslissing die zich uitspreekt over een betwisting betreffende de aard en de graad van de arbeidsongeschiktheid en dus vanaf de datum waarop de schuldenaar ertoe gehouden is de wettelijke vergoedingen uit te keren. Volgens de verwijzingsbeslissing heeft het slachtoffer dat onder de toepassing van artikel 42, derde lid, van de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971 valt, in dezelfde omstandigheden daarentegen recht op verwijlinteresten vanaf het ogenblik waarop de uitkeringen verschuldigd zijn.

B.2.1. Artikel 20*bis* van de wet van 3 juli 1967, waarover de prejudiciële vraag handelt, luidt :

« De renten en de kapitalen bepaald bij deze wet brengen van rechtswege intrest op vanaf de eerste dag van de derde maand die volgt op de maand waarin zij eisbaar worden. »

Artikel 42, derde lid, van de wet van 10 april 1971 bepaalt :

« Op de in deze wet bedoelde uitkeringen is van rechtswege intrest verschuldigd vanaf het ogenblik waarop zij eisbaar worden. »

B.2.2. Volgens de verwijzende rechter vloeit het verschil in behandeling waarover aan het Hof een vraag wordt gesteld, voort uit de interpretatie die het Hof van Cassatie aan de twee voormelde bepalingen heeft gegeven.

Met betrekking tot artikel 20*bis* heeft het Hof van Cassatie beslist :

« Overwegende dat artikel 20*bis* van de wet van 3 juli 1967 betreffende de schadevergoeding voor arbeidsongevallen, voor ongevallen op de weg naar en van het werk en voor beroepsziekten in de overheidssector bepaalt dat de renten en de kapitalen, bepaald bij deze wet, van rechtswege interest opbrengen vanaf de eerste dag van de derde maand die volgt op de maand waarin zij invorderbaar worden;

Overwegende dat het door het arrest toegepaste artikel 20 van het koninklijk besluit van 24 januari 1969 betreffende de schadevergoeding, ten gunste van de personeelsleden van de overheidssector, voor arbeidsongevallen en voor ongevallen op de weg naar en van het werk bepaalt dat de renten verschuldigd zijn vanaf de eerste dag van de maand tijdens welke de consolidatie of het overlijden plaatsvindt; dat die bepaling de datum preciseert waarop het recht op de renten ontstaat, maar dat recht niet invorderbaar maakt;

[...]

Dat, zolang de rechter niet bij een uitvoerbaar geworden beslissing, uitspraak had gedaan over het geschil betreffende het bestaan van het recht en het bedrag van de ten gevolge van het arbeidsongeval verschuldigde renten, de renten niet invorderbaar waren». (Cass. 18 december 2000, *J.T.T.* 2001, p. 108; in dezelfde zin : Cass. 28 november 1996, *J.T.T.* 1997, p. 293; Cass. 2 november 1998, *J.T.T.* 1999, p. 34; Cass. 29 maart 1999, *Soc. Kron.* 2000, p. 355)

Wat artikel 42, derde lid, betreft, heeft het Hof van Cassatie beslist :

« Overwegende dat, krachtens artikel 42, derde lid, van de Arbeidsongevallenwet, op de arbeidsongevallenuitkeringen van rechtswege interest verschuldigd is vanaf het tijdstip waarop ze eisbaar zijn;

Overwegende dat artikel 24, tweede lid, van dezelfde wet bepaalt : 'Indien de arbeidsongeschiktheid blijvend is of wordt, vervangt een jaarlijkse vergoeding van 100 pct., berekend op het basisloon en de graad van de ongeschiktheid, de dagelijkse vergoeding vanaf de dag waarop de ongeschiktheid een bestendig karakter vertoont; dit vertrekpunt wordt vastgesteld bij een overeenkomst tussen partijen of bij een in kracht van gewijsde gegane beslissing ';

Dat uit die bepaling volgt dat de getroffene, vanaf de datum waarop zijn arbeidsongeschiktheid blijvend is, recht heeft op de bedoelde jaarlijkse vergoeding;

Overwegende dat de vervallen jaarlijkse vergoedingen krachtens het te dezen toepasselijke artikel 1 van het koninklijk besluit van 30 maart 1982, door de arbeidsongevallenverzekeraar moeten worden uitbetaald en derhalve eisbaar zijn, per kwartaal en per vierde, zodat ze, ingevolge voormeld artikel 42, derde lid, van de Arbeidsongevallenwet, rente dragen vanaf elke verplichte uitbetalingsdatum». (Cass. 23 oktober 1989, *Arr. Cass.*, 1989-1990, p. 250)

B.2.3. De omstandigheid dat de verwijzende rechter in de door hem aan het Hof gestelde vraag verwijst naar een interpretatie die het Hof van Cassatie aan de in het geding zijnde bepaling geeft, impliceert niet dat het Hof onbevoegd zou zijn. De vraag in welke mate het Hof rekening moet houden met de interpretatie die de verwijzende rechter aan bepalingen geeft, staat los van de vraag of die interpretatie de rechter eigen is dan wel of hij zich aangesloten heeft bij een rechtspraak.

B.3. De grondwettelijke regels van de gelijkheid en de niet-discriminatie sluiten niet uit dat een verschil in behandeling tussen categorieën van personen wordt ingesteld, voor zover dat verschil op een objectief criterium berust en het redelijk verantwoord is.

Het bestaan van een dergelijke verantwoording moet worden beoordeeld rekening houdend met het doel en de gevolgen van de betwiste maatregel en met de aard van de ter zake geldende beginselen; het gelijkheidsbeginsel is geschonden wanneer vaststaat dat er geen redelijk verband van evenredigheid bestaat tussen de aangewende middelen en het beoogde doel.

B.4.1. Uit de parlementaire voorbereiding blijkt dat de wet van 3 juli 1967 werd aangenomen om personeelsleden in overheidsdienst « te verzekeren tegen de gevolgen van de ongevallen op de weg of de plaats van het werk en de beroepsziekten ». « Het nagestreefde doel bestaat erin hun een stelsel te bezorgen dat kan vergeleken worden met het stelsel dat reeds toegepast wordt in de privé-sector. » Nochtans « oordeelde [de Regering] het noch mogelijk noch wenselijk de personeelsleden van de overheidsdiensten te onderwerpen aan dezelfde bepalingen als de arbeiders en de bedienden uit de privé-sector. Het statuut der ambtenaren bevat particulariteiten waarmee rekening dient gehouden en die in zekere gevallen, het aanvaarden van eigen regelen rechtvaardigen » (*Parl. St.*, Kamer, 1964-1965, nr. 1023/1, pp. 3 en 4; in dezelfde zin : *Parl. St.*, Senaat, 1966-1967, nr. 242, pp. 2-3). Ook al

« [is er] van een eenvoudige uitbreiding van het stelsel van de privé-sector tot de openbare sector [...] dus geenszins sprake » (*Parl. St.*, Kamer, 1966-1967, nr. 339/6, p. 2), toch moet worden opgemerkt dat wat betreft de definiëring van de begrippen arbeidsongeval, ongeval op de weg naar en van het werk en beroepsziekte, het « parallellisme met de privé-sector [...] daarbij volledig [wordt] doorgetrokken » (*ibid.*, p. 5).

Bij de wijziging van de wet van 3 juli 1967 bij de wet van 13 juli 1973, die aan de oorsprong ligt van de in het geding zijnde bepaling, werden dezelfde beginselen bevestigd (*Parl. St.*, Kamer, 1972-1973, nr. 468/1, p. 1, en nr. 468/2, p. 2).

B.4.2. Ook het in het geding zijnde artikel 20*bis* werd opgevat naar het voorbeeld van artikel 42, derde lid, van de wet van 10 april 1971. Immers, de memorie van toelichting bij de ontworpen wet tot invoeging van dat artikel in de wet van 3 juli 1967 luidt :

« Artikel 10 van het ontwerp heeft tot doel in de wet van 3 juli 1967 een bepaling in te voegen uitgaande van die welke voor de particuliere sector voorkomt in artikel 42 van de wet van 10 april 1971 [...].

Is het normaal dat in dezen de overheidsdiensten dezelfde verplichtingen hebben als die welke ten laste komen van de werkgevers van de particuliere sector, dan behoort het deze regel enigszins te verzachten om rekening te houden met de vereisten van de procedure en van de administratieve controles. Meer inzonderheid deze laatste brengen een verschuiving met zich tussen de datum waarop de renten verschuldigd zijn en de datum waarop zij uitgekeerd mogen worden.

Daarom voorziet onderhavig ontwerp in een ' uitstel ' van twee maanden vooraleer de interesten kunnen gevraagd worden ten gevolge van de invorderbaarheid der rente. » (*Parl. St.*, Kamer, 1972-1973, nr. 468/1, p. 6)

Uit de motivering van de verwijzingsbeslissing en de prejudiciële vraag blijkt dat dit « uitstel » niet in het geding is.

B.4.3. Artikel 42, derde lid, van de wet van 10 april 1971 vindt zijn oorsprong in een opmerking van de afdeling wetgeving van de Raad van State :

« Luidens het eerste lid [van artikel 42] zijn de tijdelijke vergoedingen betaalbaar op dezelfde tijdstippen als het loon.

Artikel 10 van de wet van 12 april 1965 betreffende de bescherming van het loon der werknemers bepaalt dat op het loon ' van rechtswege rente verschuldigd is met ingang van het tijdstip waarop het eisbaar wordt '.

Aangezien de arbeidsongevallenvergoedingen krachtens dit ontwerp nooit meer door de werkgever worden betaald, kunnen zij in geen geval nog worden aangemerkt als loon in de zin van de wet van 12 april 1965.

Derhalve zou het aanbeveling verdienen een gelijkaardige bepaling als die van artikel 10 van die wet in het ontwerp op te nemen. Zij kan het derde lid van artikel [42] worden en als volgt luiden :

' Op de in deze wet bedoelde uitkeringen is van rechtswege interest verschuldigd vanaf het ogenblik waarop zij eisbaar worden. ' » (*Parl. St.*, Senaat, 1969-1970, nr. 328, p. 85)

B.5.1. Aangezien het door de objectieve verschillen tussen beide categorieën van werknemers verantwoord is dat zij aan verschillende systemen onderworpen zijn, kan worden aanvaard dat bij een nadere vergelijking van beide systemen verschillen in behandeling aan het licht komen, nu eens in de ene zin, dan weer in de andere, onder voorbehoud dat elke regel dient overeen te stemmen met de logica van het systeem waarvan die regel deel uitmaakt.

B.5.2. Door de eigen logica van elk systeem zijn verschillen verantwoord, meer bepaald wat de procedureregels, het bedrag en de uitvoeringsbepalingen van de vergoeding betreft. Het behoort tot de bevoegdheid van de wetgever te beoordelen of een grotere gelijkschakeling wenselijk is en te bepalen op welk tijdstip en op welke wijze via concrete maatregelen vorm moet worden gegeven aan een grotere eenvormigheid tussen beide regelgevingen.

B.6. Evenwel, wanneer de wettelijke uitkeringen in het kader van een gerechtelijke procedure worden bepaald en vertragingen de toekenning van verwijlinteressen verantwoord, ziet het Hof niet in hoe de respectieve logica van beide systemen zou vereisen dat dat nadeel wordt vergoed op basis van een datum die voor de werknemer gunstiger zou zijn wanneer hij tot de privé-sector behoort dan wanneer hij van de overheidssector deel uitmaakt. Noch de doorgaans statutaire aard van de band die hem met zijn werkgever verbindt, noch de omstandigheid dat hij opdrachten van algemeen belang verricht, noch de procedure tot schadeloosstelling voor arbeidsongevallen die in de overheidssector ingewikkelder zou zijn dan in de privé-sector kunnen dat verschil in behandeling verklaren, te meer daar de wetgever al het in B.4.2 bedoelde uitstel heeft ingevoerd om met het verschil in regeling rekening te houden.

B.7. Hieruit volgt dat het voormelde artikel *20bis*, in die zin geïnterpreteerd dat het niet toestaat dat verwijlinteressen worden toegekend vóór het uitvoerbaar worden van de rechterlijke beslissing over de betwisting betreffende het bestaan van het recht op en het bedrag van de aan het slachtoffer van een arbeidsongeval verschuldigde renten, niet bestaanbaar is met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet.

B.8. In de door een van de partijen voorgestelde en door de andere aanvaarde interpretatie volgens welke het begrip « eisbaarheid » dat zowel in artikel *20bis* als in artikel 42 voorkomt, samenvalt met het ontstaan van het recht, zodat de in het geding zijnde interessen beginnen te lopen vanaf de datum waarop het recht op de uitkeringen is ontstaan, bestaat het verschil in behandeling aangevoerd in de prejudiciële vraag echter niet.

Om die redenen,

het Hof

zegt voor recht :

- Artikel *20bis* van de wet van 3 juli 1967 betreffende de preventie van of de schadevergoeding voor arbeidsongevallen, voor ongevallen op de weg naar en van het werk en voor beroepsziekten in de overheidssector, in die zin geïnterpreteerd dat het niet toestaat dat verwijlinteressen worden toegekend vóór het uitvoerbaar worden van de rechterlijke beslissing over de betwisting betreffende het bestaan van het recht op en het bedrag van de aan het slachtoffer van een arbeidsongeval verschuldigde renten, schendt de artikelen 10 en 11 van de Grondwet.

- Diezelfde bepaling, in die zin geïnterpreteerd dat zij toestaat dat verwijlinteressen worden toegekend vóór het uitvoerbaar worden van de rechterlijke beslissing over de betwisting betreffende het bestaan van het recht op en het bedrag van de aan het slachtoffer van een arbeidsongeval verschuldigde renten, schendt niet de artikelen 10 en 11 van de Grondwet.

Aldus uitgesproken in het Frans en het Nederlands, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, op de openbare terechtzitting van 8 mei 2002.

De griffier,

De voorzitter,

L. Potoms

M. Melchior